

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi taiteen perusopetuksesta sekä peruskoululain 26 §:n ja lukiolain 18 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki taiteen perusopetuksesta. Esitys sisältää lisäksi ehdotukset peruskoululain ja lukiolain oppilaskerhoja koskevien säännösten muuttamisesta. Esityksen tarkoituksena on luoda maahan eri taiteenalat kattava taideopetusjärjestelmä, jossa opinnot perustuisivat taiteenaloittaisiin opetussuunnitelmiin.

Laki taiteen perusopetuksesta olisi yleislaki, jossa määriteltäisiin taiteen perusopetuksen käsite, tavoitteet ja sisältöjen määräytyminen. Lisäksi laki sisältäisi säännökset oppilaille annettavista todistuksista ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista. Taiteen perusopetusta voitaisiin järjestää kaikilla taiteenaloilla, joille opetushallitus on antanut opetussuunnitelman

perusteet ja kunta laatinut opetussuunnitelman. Taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja järjestämistavoista päättäisi kunta. Opetusta voitaisiin antaa esimerkiksi peruskoulun ja lukion kerhotoimintana sekä kansalais- ja työväenopistojen ja musiikkioppilaitosten opetuksena. Kunta voisi myös ostaa opetuspalveluja ulkopuolisilta.

Esitys ei sisällä säännöksiä taiteen perusopetuksen rahoituksesta. Tarkoituksena on, että nämä säännökset lisätään lakiin myöhemmin kuntien valtionosuusuudistuksen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Taidekasvatus

Taidekasvatuksella tarkoitetaan taiteen opetusta ja taiteen harrastustoimintaa. Taidekasvatusta järjestetään tällä hetkellä Suomessa varsin monimuotoisesti. Taidekasvatuksesta vastaavat erilaisten lakisääteisten instituutioiden lisäksi lukuisat yksityisten ylläpitämät yhteisöt. Taiteen opetus voidaan jaotella peruskouluissa ja lukioissa sekä lasten päivähoitotoiminnassa annettavaan yleissivistävään taideopetukseen, taiteen ammatilliseen koulutukseen sekä yliopistoissa ja korkeakouluissa annettavaan taiteen korkea-asteen koulutukseen. Mainittujen koulujen ulkopuolella lapsille ja nuorille annetaan taiteen opetusta esimerkiksi musiikkioppilaitoksissa sekä lasten ja nuorten kuvataidekouluissa. Taiteen opetuksen lisäksi järjestetään kaikille ikäryhmille tarkoitettua taiteen harrastuksen opetusta ja ohjausta. Tällaista toimintaa järjestävät esimerkiksi kansalais- ja työväenopistot, seurakunnat, erilaiset järjestöt, koulujen kerhot sekä kunnan kulttuurinuo-
riso- ja liikuntatoimi.

Taidekasvatus on yleissivistävässä koulutuksessa esteettistä ja taidollista kasvatusta, joka tukee koulutukseen osallistuvien persoonallisuuden kehitystä. Ammatillisesta koulutuksesta valmistutaan erilaisiin esteettistä ja taiteellista kykyä vaatiiviin tehtäviin sekä taideopettajan tehtäviin. Korkea-asteen koulutuksessa koulutetaan luovia ja esiintyviä taiteilijoita sekä

taidekasvattajia yleissivistävää opetusta ja taideopetusta varten. Useimmista muista koulutusaloista poiketen taiteen ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen pääsyä on edeltänyt usein lapsuusiästä saakka jatkunut ohjattu taideopiskelu ja -harrastus.

1.2. Taidekasvatuksen järjestäminen

1.2.1. Peruskoulu ja lukio

Peruskoulu- ja lukiolainsäädännön mukaan peruskoulussa ja lukiossa järjestetään taito- ja taideaineiden opetusta. Näitä aineita ovat musiikki, kuvaamataito, tekstiilityö ja tekninen työ sekä liikunta. Taideopetusta annetaan myös äidinkielen opetuksen yhteydessä. Lukiossa voidaan valinnaisena oppiaineena opettaa ilmaisutaitoa. Peruskoulussa ja lukiossa voidaan antaa painotettua musiikin ja kuvaamataidon opetusta. Valtioneuvosto on lisäksi antanut eräille lukioille erityiseksi tehtäväksi musiikin ja kuvaamataidon opetuksen. Noin 10 prosentissa lukioita annetaan valinnaisena aineena tai erikoiskursseina tekstiilityön opetusta.

Peruskoulu- ja lukiolainsäädännön mukaan peruskoulussa ja lukiossa voi olla oppilaskerhoja, joihin voivat osallistua peruskoulun ja lukion oppilaat. Pääosa järjestetyistä kerhoista on ollut liikuntakerhoja, joista osa on tanssi-kerhoja. Myös erilaisia taidekerhoja on varsin runsaasti. Näistä eniten on musiikkikerhoja sekä askartelu- ja käsityökerhoja. Myös kuvataidekerhoja sekä näytelmä- ja puheilmaisukerhoja toimii useassa kunnassa. Eräissä kunnissa koulun taideaineiden opetus, koulun kerhotoiminta ja musiikkioppilaitosten järjestämä sekä muu taidekasvatustoiminta on yhdistetty toisinaan tukevaksi kokonaisuudeksi.

Peruskoulun ja lukion taito- ja taideaineiden opetuksen järjestämisen ongelmana on ollut puute opettajista, joilla on tarvittava kelpoisuus.

1.2.2. Kansalais- ja työväenopistot

Pääosa, vajaa 70 prosenttia, kansalais- ja työväenopistojen toiminnasta on taito- ja taideaineiden opetusta. Kansalais- ja työväenopistot ovat ensi sijassa aikuisoppilaitoksia, mutta niissä voidaan opetushallituksen luvalla antaa taito- ja taideaineiden opetusta myös alle 16-

vuotiaille lapsille ja nuorille. Musiikin ja muiden taito- ja taideaineiden opetusta annettiin lukuvuonna 1989—1990 yhteensä noin 59 000 oppilaille, joista musiikinopetusta annettiin 64 prosentille eli noin 38 000 oppilaille.

1.2.3. Musiikkioppilaitokset

Valtionosuutta saavista musiikkioppilaitoksista annetun lain (402/87) mukaan musiikkioppilaitoksissa annetaan musiikin perusopetusta. Musiikin ammatillista opetusta annetaan sellaisessa musiikkioppilaitoksessa, jossa on konservatorioaste. Lain mukaan musiikkioppilaitoksissa voidaan antaa myös tanssin perusopetusta ja ammatillista opetusta. Lakisääteistä valtionosuutta saavia musiikkioppilaitoksia oli vuonna 1990 yhteensä 60. Harkinnanvaraista valtionavustusta sai lisäksi 55 musiikkioppilaitosta. Musiikkioppilaitoksissa opiskelee yhteensä noin 50 000 oppilasta. Lakisääteistä valtionosuutta saavissa oppilaitoksissa opiskelee noin 33 000 oppilasta. Pääsykokeen hyväksyttävästi suorittaneista jää vuosittain noin 12 000 ilman opiskelupaikkaa. Musiikkioppilaitosten opetus on säännöllistä ja se perustuu varsin yksityiskohtaiseen opetussuunnitelmaan ja kurssitulkintojärjestelmään.

1.2.4. Kuvataidekoulut

Vuonna 1990 maassamme toimi yli 80 lasten ja nuorten kuvataidekoulua. Valtaosa näistä noudatti opetuksessaan opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelmaa noudattavissa kuvataidekouluissa opiskeli vuonna 1990 noin 9 500 lasta ja nuorta. Lasten ja nuorten kuvataidekoulujen toiminta kattaa koko visuaalisen toiminnan alueen ja on siten varsin laaja. Toiminta sisältää esimerkiksi maalausta, taidekäsityötä, kuvanveistoa, grafiikkaa ja video-opetusta. Kuvataidekoulut eivät saa lakisääteistä valtionosuutta, mutta niitä on tuettu harkinnanvaraisin valtionavustuksin. Vuoden 1991 tulo- ja menoarviossa on lasten ja nuorten kuvataidekoulujen tukemiseen osoitettu 2,2 miljoonan markan määräraha. Uusia kuvataidekouluja perustetaan jatkuvasti. Kouluihin pyrkii lapsia ja nuoria paljon enemmän kuin mitä niihin voidaan ottaa.

1.2.5. Muu taideopetus

Taiteen opetusta järjestetään lisäksi kansan-

opistoissa, urheiluopistoissa ja opintokeskuksissa. Taidekasvatus kuulu myös lasten päivähoitotoimintaan. Taidekasvatukseen liittyvää toimintaa järjestävät myös kunnan kulttuuri- ja nuorisotoimi ja jossakin määrin myös kunnan liikuntatoimi. Vuonna 1990 Suomessa toimi useita kymmeniä lasten ja nuorten videopajoja, joista enemmistö on kuntien ylläpitämiä. Videopajojen tarkoituksena on tarjota käyttäjilleen tarvittavat laitteet ja tilat ohjelmien tekoon. Videopajatoiminta on voimakkaasti laajenemassa. Myös lasten ja nuorten sirkuskouluja on perustettu. Taidekasvatusta järjestävät lisäksi seurakunnat ja lukuisat yksityiset yritykset ja muut yhteisöt. Viimeksi mainituista voidaan esimerkkinä mainita yksityiset yritystoiminnan periaatteilla toimivat tanssikoulu. Teatterialan toimintaa järjestävät lähinnä harrastelijateatterit.

1.3. Taidekasvatuksen ongelmat

Edellä kuvattu taidekasvatusjärjestelmä on kehittynyt ilman kokonaisvaltaista ohjausta. Tämän vuoksi se on muodostunut pirstaleiseksi ja sekavaksi. Kuntien eri hallintosektoreiden ja kunnan ulkopuolisten tahojen järjestämä taidekasvatus on usein päällekkäistä ja suunnittelematonta, mikä aiheuttaa voimavarojen hukankäyttöä. Taiteen perusopetusta ei ole myöskään voitu järjestää kysynnän edellyttämässä laajuudessa.

Musiikkia ja tanssia lukuun ottamatta eri taiteenaloilta puuttuvat valtakunnalliset opetussuunnitelmat. Näin ollen opetuksen taso on voinut saman taiteenalan opetuksessa vaihdella eikä opiskelijoilla ole ollut ennakoitua mahdollisuutta arvioida opetusta. Taiteen opetusta antavien opettajien kelpoisuusvaatimuksia ei ole määritelty niiden oppilaitosten osalta, joiden toimintaa ei ole säännelty. Taideopetuksen kysyntä on huomattavasti ylittänyt tarjonnan. Koska pätevästä opettajista on ollut puute, on kysynnän ja tarjonnan epäsuhde ollut omiaan laskemaan opetuksen tasoa.

Taiteen perusopetuksesta ei ole säädetty laakisäätteisiä musiikkioppilaitoksia lukuun ottamatta. Tämä on johtanut siihen, että musiikin opetus on ollut muita taidemuotoja paremmassa asemassa sekä opetussuunnitelmien että rahoituksen osalta. Tällaista eri taidemuotojen eriarvoista kohtelua on arvosteltu voimakkaasti. Nykyinen järjestelmä on johtanut myös

alueelliseen eriarvoisuuteen taideopetuksessa. Musiikkioppilaitosten toiminta-alue ei kata koko maata. Edellytykset myös muun taideopetuksen järjestämiseen maaseudulla ovat heikot.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Laki taiteen perusopetuksesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki taiteen perusopetuksesta. Laissa säädettäisiin puitteet taiteen perusopetuksen järjestämiselle kunnassa. Laissa määriteltäisiin taiteen perusopetus sekä säädettäisiin taiteen perusopetuksen tavoitteista. Lisäksi laissa olisi opetushallituksen toimivallasta säännökset, joiden mukaan opetushallitus päättäisi kuntakohtaisia opetussuunnitelmia laadittaessa noudatettavista eri taiteenalojen opetussuunnitelman perusteista, opetukseen osallistuneille oppilaille annettavista todistuksista sekä opettajien kelpoisuusvaatimuksista.

Ehdotuksen mukaan laissa ei säädettäisi siitä, miten taiteen perusopetus kunnissa käytännössä toteutetaan. Lakiehdotuksen 2 §:n mukaan taiteen perusopetuksen järjestämisestä päättäisi kunta. Kunnan päätösvallassa olisi se, järjestetäänkö yleensä kunnassa laissa tarkoitettua taiteen perusopetusta. Kunta päättäisi myös siitä, millä taiteenaloilla laissa tarkoitettua opetusta järjestetään sekä opetuksen hallinnollisesta järjestämisestä. Ehdotetun 2 §:n mukaan kunta voi taiteen perusopetusta järjestäessään käyttää hyväkseen myös ostopalveluja. Kunta on kuitenkin tällöinkin vastuussa siitä, että ulkopuoliselta taholta hankittu opetuspalvelu täyttää laissa säädetyt laadulliset ja sisällölliset vaatimukset. Näin ollen kunta vastaa esimerkiksi siitä, että opetus on opetussuunnitelman perusteiden ja opetussuunnitelmiensa mukaista ja että opetusta antavat pätevät opettajat.

Lakiehdotuksen 1 §:n mukaan taiteen perusopetuksella tarkoitetaan tavoitellista ja vuosittain etenevää eri taiteenalojen opetusta, jota järjestetään ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Pykälän tarkoituksena on vaikuttaa siihen, että kunnat kokoaisivat nykyään hajallaan olevat taiteen opetukseen käytettävissä olevat voimavarat tavoitteelliseksi vaatimustasolta toiselle eteneväksi opetussuunnitelmiin perustuvaksi kunnalliseksi taideopetusjärjestelmäksi. Pykälän 2 momentin mukaan taiteen perusopetus

järjestetään siten, että se tukee oppilaiden hakeutumista taiteen eri alojen ammatillisiin ja korkea-asteen opintoihin. Vaikka taiteen perusopetusjärjestelmän ensisijaisena tarkoituksena on lasten ja nuorten koulutustarpeiden tyydyttäminen, voitaisiin laissa tarkoitettua opetusta antaa myös aikuisille.

Ehdotetussa laissa taiteen perusopetuksen käsite on ymmärretty laajasti. Taiteen perusopetusta voitaisiin järjestää kaikilla sellaisilla taiteenaloilla, joille opetushallitus on antanut opetussuunnitelman perusteet ja joille kunta on laatinut opetussuunnitelman. Taiteen perusopetusta voitaisiin siten mainituilla edellytyksillä järjestää esimerkiksi musiikissa, kuvataiteissa, tanssissa, käsityössä, elokuva- ja video-alalla, teatteri- ja estradi-ilmaisussa, kirjoittamisessa ja sirkusalalla.

Taiteen perusopetuksen järjestäminen tasolta toiselle eteneväksi tavoitteelliseksi opetukseksi edellyttää, että opetus perustuu sisällöllisesti yleisesti hyväksytyihin eri taiteenalojen opetussuunnitelmiin. Ehdotetun 3 §:n mukaan opetussuunnitelmien valtakunnallisesta ohjauksesta vastaisi opetushallitus, jonka tehtävänä olisi päättää taiteen perusopetuksessa noudatettavista opetussuunnitelman perusteista taiteenaloitain. Opetussuunnitelman perusteissa määrätäisiin opetuksen tavoitteista ja pääsisältöalueista. Opetussuunnitelman perusteet muodostaisivat siten väljät puitteet, joiden rajoissa kunta päättäisi kunnassa noudatettavista eri taiteenalojen opetussuunnitelmista. Kunta voisi järjestää laissa tarkoitettua taiteen perusopetusta vain niillä taiteenaloilla, joille se on laatinut opetussuunnitelman.

Ehdotetun 4 §:n mukaan oppilaalle tulisi antaa todistus osallistumisesta taiteen perusopetukseen. Todistukseen merkittäisiin annetun opetuksen sisältö, opetuksen käytetty aika sekä selvitys oppilaan saavuttamista tiedoista ja taidoista. Todistuksen antaminen on tarpeellista, jotta voitaisiin toteuttaa taiteen perusopetuksen tavoitteellisuuden ja vaatimustasolta toiselle etenevien opintojen periaatteet.

Taiteen perusopetuksen tasoa säänneltäisiin opetussuunnitelmajärjestelmän lisäksi opettajien kelpoisuusvaatimuksilla. Ehdotetun 5 §:n mukaan taiteen perusopetusta antavan opettajan kelpoisuudesta säädettäisiin asetuksella. Lisäksi opetushallitus voisi antaa asetusta täydentäviä määräyksiä. Tarkoituksena on, että kelpoiseksi antamaan taiteen perusopetusta katsottaisiin muun muassa henkilö, jolla on asian-

omaisen alan opettajan kelpoisuus jossakin opetushallituksen alaisessa oppilaitoksessa. Kelpoisia olisivat näin ollen esimerkiksi peruskoulun, lukion, ammatillisten oppilaitosten ja kansalaisopiston taito- ja taideaineiden opettajat sekä musiikkioppilaitosten opettajat. Kaikille niille aloille, joilla on tarvetta järjestää taiteen perusopetusta, ei kuitenkaan ole säädetty kelpoisuusvaatimuksia. Näissä tapauksissa taiteen perusopetusta antavaksi opettajaksi olisi kelpoinen myös henkilö, jolla on alalle soveltuva koulutus tai alalla työskentelyn kautta hankittu riittäväksi katsottava pätevyys. Kelpoisuuden arviointi olisi tällöin pääsääntöisesti kunnan harkintavallassa. Näissä tapauksissa opetushallitus voisi kuitenkin tarvittaessa antaa taiteen perusopetuksen tason turvaamiseksi tarkempia opettajan kelpoisuuksia koskevia määräyksiä.

Lakiehdotus ei sisällä säännöksiä taiteen perusopetuksen rahoituksesta. Ehdotetun lain mukaista taiteen perusopetusta voidaan antaa kaikissa sellaisissa oppilaitoksissa, joissa se on asianomaista oppilaitosmuotoa koskevien säännösten mukaan mahdollista. Näin ollen taiteen perusopetusta voidaan järjestää esimerkiksi musiikkioppilaitoksissa sekä kansalais- ja työväenopistoissa sekä peruskoulun ja lukion kerhotoimintana. Jos opetus järjestetään asianomaisen oppilaitoksen tuntikiintiön perusteella osana oppilaitoksen toimintaa, katsotaan opetus asianomaisen oppilaitoksen opetukseksi, jota varten myönnetään valtionosuutta tätä oppilaitosmuotoa koskevien säännösten nojalla.

Myöhemmin kuntien valtionosuusuudistuksen yhteydessä lakiin on tarkoitus lisätä taiteen perusopetuksen rahoitusta koskevat säännökset. Tarkoituksena on, että kunnan valtionosuuden laskentaperusteissa otetaan uudessa valtionosuusjärjestelmässä huomioon myös ehdotetussa laissa tarkoitettu taiteen perusopetus.

2.2. Peruskoulun ja lukion kerhotoiminta

Taiteen perusopetusta vastaavaa opetusta annetaan tällä hetkellä myös peruskoulun ja lukion oppilaskerhoissa. Oppilaskerhot ovat osa peruskoulujen ja lukioiden työsuunnitelman mukaista toimintaa ja niitä varten myönnetään valtionosuutta peruskoulun ja lukion valtionrahoitusjärjestelmän kautta.

Ehdotetun taiteen perusopetusjärjestelmän

tarkoituksena on, että kunnassa hajallaan olevista taiteen perusopetukseen käytettävissä olevista resursseista muodostettaisiin toiminnallinen kokonaisuus. Voimassa olevan peruskouluasetuksen 146 §:n (176/91) ja lukioasetuksen 119 §:n (177/91) mukaan peruskoulun ja lukion oppilaskerhoihin voivat osallistua vain peruskoulujen ja lukioiden oppilaat, mikä rajoittaa taiteen perusopetuksen joustavaa järjestämistä kunnissa. Tämän vuoksi peruskoululain (476/83) 26 §:n 3 momenttia ja lukiolain 18 §:n 2 momenttia (172/91) ehdotetaan muutettavaksi siten, että peruskoulun ja lukion kerhojen toimintaan voisivat osallistua muutkin kuin peruskoulun ja lukion oppilaat. Samalla voitaisiin kumota peruskouluasetuksen 146 § ja lukioasetuksen 119 §.

Myöhemmin valtionosuusuudistuksen yhteydessä on tarkoitus yhdistää peruskoulun oppilas- ja nuorisokerhot ja säätää peruskoulun ja lukion kerhoja varten kuntakohtainen laskennallinen tuntikehys. Tämä lisäisi kuntien mahdollisuuksia kerhotuntien hyödyntämiseen taiteen perusopetusta järjestettäessä.

Nykyisin osa kerhotoimintaan käytettävissä olevista tunneista jää käyttämättä. Tämä koskee erityisesti haja-asutusalueita. Ehdotettu muutos, joka poistaisi kerhoihin osallistumista koskevat rajoitukset, saattaisi lisätä kerhojen määrää.

3. Asian valmistelu

Taiteen perusopetusjärjestelmää on valmisteltu opetusministeriön taiteen perusopetustyöryhmässä (opetusministeriön työryhmien muistioita 1989:41). Työryhmä ehdotti säädettäväksi lain taiteen perusopetuksen järjestämisestä. Laki olisi sisältänyt muun ohella säännökset lasten ja nuorten taideoppilaitoksista ja niiden valtionavusta. Opetusministeriö asetti maaliskuussa 1990 asian jatkovalmistelua varten työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia opetusministeriön hallinnonalan yleissuunnitelman tarkisteessa vuosille 1991-94 mainittu toimenpideohjelma, joka sisältää säädoehdotukset ohjauksen, resurssoinnin ja säätelyn järjestämisestä lasten ja nuorten taidekasvatuksen kehittämiseksi. Tämä esitys perustuu viimeksi mainitun työryhmän muistioon (opetusministeriön työryhmien muistioita 1991:22). Tehtyyn esitykseen kiinteästi liittyviä kysymyksiä on käsitelty myös opetusministeriön taidepedago-

gi- ja viestintäkulttuurikoulutuksen mitoitustyöryhmän muistiossa (opetusministeriön työryhmien muistioita 1990:47).

Taiteen perusopetustyöryhmän muistiosta annettiin runsaat 70 lausuntoa. Opetusministeriö pyysi vielä tämän esityksen perusteena olevasta työryhmän muistiosta lausunnon yhteensä seitsemältä eri järjestöltä. Lausunnonantajat suhtautuivat esitykseen pääasiassa myönteisesti. Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto r.y. piti työryhmän esitystä kuitenkin liian kuntapainotteisena.

4. Esityksen taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Esitys ei lisäisi merkittävästi valtion menoja. Peruskoulun ja lukion kerhoihin osallistumista koskevien rajoitusten poistaminen saattaa kuitenkin lisätä kerhojen määrää ja siten tehostaa kerhotoimintaan nykyisin käytettävissä olevien voimavarojen hyväksikäyttöä. Tämä saattaa nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä lisätä valtionosuusmenoja vähäisessä määrin. Esityksen vaikutus kuntien talouteen riippuu siitä, missä määrin kunnat järjestävät laissa tarkoitettua opetusta.

Esityksen mukaan kunnat päättävät, miten taiteen perusopetus kunnassa hallinnollisesti toteutetaan. Näin ollen esityksen vaikutukset kuntien hallintoon riippuvat kuntakohtaisista päätöksistä. Esitys lisää jossakin määrin opetushallituksen työmäärää, koska sen tehtävänä olisi lain mukaan laatia taiteenaloilta opetussuunnitelman perusteet.

5. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Taiteen perusopetusta koskevan lakiehdotuksen 6 §:n mukaan tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella. Asetus sisältäisi 5 §:ssä tarkoitettua taiteen perusopetusta antavan opettajan kelpoisuutta koskevat säännökset.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki taiteen perusopetuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Taiteen perusopetuksella tarkoitetaan tavoitteellista ja vuosittain etenevää eri taiteenalojen opetusta, jota järjestetään ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Taiteen perusopetuksen tulee tukea oppilaiden persoonallisuuden kehitystä sekä antaa oppilaille opetettavan taiteenalan tietoja ja taitoja samoin kuin valmiuksia ilmaista itseään. Taiteen perusopetus järjestetään siten, että se luo oppilaille edellytykset hakeutua taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

2 §

Taiteen perusopetuksen järjestämisestä päättää kunta. Kunta voi järjestää taiteen perusopetusta käyttämällä hyväksi kunnan ulkopuolisia palveluja.

3 §

Opetushallitus antaa taiteen perusopetuksessa noudatettavat eri taiteenalojen opetussuunnitelmien perusteet, joissa määrätään opetuksen tavoitteista ja pääsisältöalueista ja joiden

pohjalta kunta laatii opetussuunnitelmat kullekin taiteenalalle.

4 §

Oppilaalle, joka on osallistunut taiteen perusopetukseen, annetaan todistus. Todistukseen tulee merkitä annetun opetuksen sisältö, opetukseen käytetty aika sekä selvitys oppilaan saavuttamista tiedoista ja taidoista.

5 §

Taiteen perusopetusta antavan opettajan kelpoisuudesta säädetään asetuksella ja määrätään sen nojalla tarvittaessa tarkemmin opetushallituksen päätöksellä.

6 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

7 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

2.

Laki peruskoululain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 26 §:n 3 momentti seuraavasti:

26 §

Peruskoulussa voi olla kerhoja, joiden toimintaan voivat osallistua myös muut kuin peruskoulun oppilaat. Peruskoulun opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki
lukiolain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 18 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 25 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (172/91), seuraavasti:

18 §

Opetussuunnitelmaan voi lisäksi kuulua sen mukaan kuin asetuksella säädetään muitakin lukion tehtävään kuuluvia aineita. Saamelaisen kotiseutualueella asuvalle oppilaalle voidaan opettaa äidinkielen oppiaineena saamen kieltä. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös useassa aineessa opetettavia aihekokonaisuuksia.

Lukiossa voi olla kerhoja, joiden toimintaan voivat osallistua myös muut kuin lukion oppilaat. Lukion opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1991

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Riitta Uosukainen*

2.

Laki**peruskoululain 26 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun peruskoululain (476/83) 26 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

26 §

Peruskoulussa voi olla oppilaskerhoja. Peruskoulun opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Peruskoulussa voi olla kerhoja, *joiden toimintaan voivat osallistua myös muut kuin peruskoulun oppilaat*. Peruskoulun opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**lukiolain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä toukokuuta 1983 annetun lukiolain (477/83) 18 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 25 päivänä tammikuuta 1991 annetussa laissa (172/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Opetussuunnitelmaan voi lisäksi kuulua sen mukaan kuin asetuksella säädetään muitakin lukion tehtävään kuuluvia aineita. Saamelaisen kotiseutualueella asuvalle oppilaalle voidaan opettaa äidinkielen oppiaineena saamen kieltä. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös useassa aineessa opetettavia aihekokonaisuuksia. Lukiossa voi olla oppilakerhoja. Lukion opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Opetussuunnitelmaan voi lisäksi kuulua sen mukaan kuin asetuksella säädetään muitakin lukion tehtävään kuuluvia aineita. Saamelaisen kotiseutualueella asuvalle oppilaalle voidaan opettaa äidinkielen oppiaineena saamen kieltä. Opetussuunnitelmaan kuuluu myös useassa aineessa opetettavia aihekokonaisuuksia. Lukiossa voi olla kerhoja, *joiden toimintaan voivat osallistua myös muut kuin lukion oppilaat*. Lukion opetusta voidaan antaa myös koulun ulkopuolella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .